

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2013/2014

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: Helena Tůmová

Název práce: Křehká linie

Posudek:

Vypadá to jako mina. Nebo jako představa futuristické architektury někdy z poloviny 20. století. Jako nějaký organismus pod mikroskopem. Nebo jako něco ve vesmíru. Je to hezké i hrozivé zároveň. Může to vypadat příjemně, ale stejně se trochu štítíme se toho dotknout. Je to jako model pro muzejní expozici, poučný a užitečný, ale nakonec to je socha na piedestalu, která neslouží ničemu jinému.

Prvotní podnět k těmto pracím vzešel z kreseb a záznamů chlapce postiženého Aspergerovým syndromem, kterému se autorka delší dobu věnovala. Je zde třeba zdůraznit, že jde o podnět, i když samozřejmě už samotné chlapcovy kresby a plány jsou pozoruhodné, plné fantazie, a zdá se, že by mohly plně postačit k tomu, aby nás nasměrovaly třeba k jinému a neotřelému pohledu na svět, ve kterém žijeme. Že by tedy mohly být samy o sobě uměleckým dílem. Stačilo by je jen správným způsobem vybrat a zasadit do náležitého kontextu. Nicméně Heleně by toto nestačilo a já s ní plně souhlasím. Chlapcovy výtvary, ať už jakkoli poutavé, nejsou uměleckými díly. Uměním může být jen to, co jako umění vzniká, tedy s plným uvědoměním a zacílením autora. Je to jeho sdělení, kterým se vědomě obrací k nám, ven, a nikoli dovnitř svého uzavřeného světa. Samozřejmě by se s prací tohoto typu dalo zacházet jako s nalezeným artefaktem, jakýmsi „ready-made“, ale v takovém případě dělá „umění“ z „ne-umění“ právě až rozhodnutí toho, kdo jej učinil. A to autorce nestačí.

Chce se sama ponořit do „jiného“ světa, pokusit se na vlastní oči zahlédnout to, co jej utváří, a své zkušenosti pak přenést do našeho „všedního“ prostředí. Oživit své i naše vnímání. Dotknout se vlastníma rukama materiálu a postavit z něj most mezi dvěma světy.

Autorka při své práci využívá různé hmoty, tvrdé i měkké, často nesourodé, „sochařské“ i „nesochařské“, živě barevné i strohé... To vše – pochopitelně spolu s formální mnohotvárností – přispívá k tomu, že výsledek působí hravě, ale zároveň i zlověstně, přitažlivě i nepříjemně, vyvolává ambivalentní a nejistý pocit uspokojení, klidu, ale zároveň i obavy. Ale hlavně – ačkoli tyto artefakty vycházejí z konkrétních a věcných představ a „vědeckých“ plánů chlapce Járy, a mohou vypadat jako mina nebo bacil, máme před sebou nakonec na vytříbené formě založené abstraktní sochy.

Otázky autorovi práce:

Návrh hodnocení: Výborně

Vypracoval(a): Jiří Kovanda

Datum: 6. 5. 2014

Podpis:

A handwritten signature in cursive script, appearing to read "J. Kovanda".